

NORSK MARITIMT MUSEUM

ARKEOLOGISK RAPPORT NR: -

**ARKEOLOGISK REGISTRERING
UNDER VANN FOR OMRÅDET**

**DEPONERING I SJØ
HVALER OG FREDRIKSTAD
ØSTFOLD FYLKE**

SAKSNUMMER: 2011209

PROSJEKTLEDER: JØRGEN JOHANNESSEN

Kommune: Havler og Fredrikstad	Fylke: Østfold
Saksnummer: 2011209	Navn på sak: Kystverket, deponering
Tiltakshaver: Kystverket	Adresse: Kystverket Sørøst, Postboks 1502, 6025 Ålesund
NMM funn - nr: -	Askeladden ID-nr: -
Kulturminnetype: -	Feltleder: Jørgen Johannessen
Prosjektleder: Jørgen Johannessen	Rapport utført: 29. august 2011
Rapport ved: Jørgen Johannessen	Kvalitetssikret (navn/dato): -

Sammendrag:

I forbindelse med mudring skal 1,7 millioner kubikkmeter masser deponeres. Kystverket hadde valgt ut 7 aktuelle områder for dumping av massene. Massene kunne komme til å berøre kulturminner under vann.

Kystverket kjørte multistråleekkolodd for å kartlegge sjøbunnen i områdene. Norsk Maritimt Museum fikk vederlagsfritt benytte dataene. Konsulenttjeneste ved Aquadyne ble valgt til å gjennomgå og behandle dataene ettersom vi da bare hadde rådata fra multistråle-kjøringen. 3D modellen av sjøbunnen ble undersøkt av Aquadyne og Norsk Maritimt Museum med tanke på automatisk fredete kulturminner i området. En anomali i område 4 skilte seg ut. Anomalien hadde en utstrekning på 12 meter, bredde på 6 meter og stakk opp 1,5 meter fra ellers flat sjøbunn. Anomalien ble tolket som et mulig kulturminne, for eksempel en skrogside. Funnet lå på ca 40 meters dybde.

Det ble besluttet å benytte Remote Operated Vehicle (ROV) ettersom Norsk Maritimt Museums dykkere ikke kan gå dypere enn 30 meter. Aquadyne hentet inn ROV, mens Norsk Maritimt Museums posisjoneringssystem ble benyttet. Anomalien ble gjenfunnet med presisjon, men viste seg å være fjell som stakk opp fra sjøbunnen. Video og posisjoner av ROV-kjøringen ligger lagret i museets arkiver.

Konklusjon: Det ble ikke funnet kulturminner fredet etter lov om kulturminner § 14. Undersøkelsesplikten etter § 9 anses som oppfylt.

RAPPORT

ARKEOLOGISKE REGISTRERING I FORBINDELSE MED DEPONERING AV 1,7 MILLIONER KUBIKKMETER MASSER I FREDRIKSTAD OG HVALER KOMMUNE - ØSTFOLD

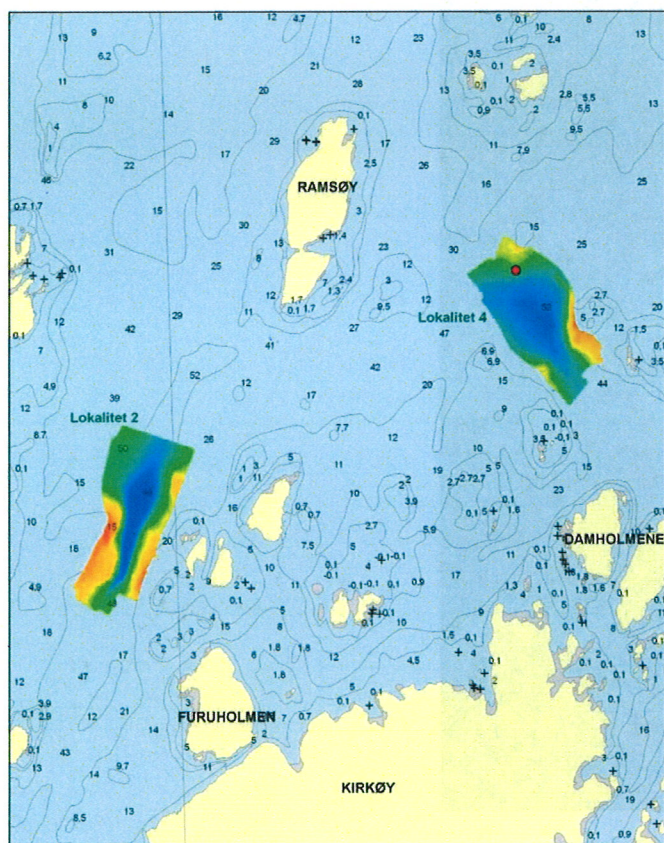
NORSK MARITIMT MUSEUM, PROSJEKT 2011208

29.08.2011, Jørgen Johannessen

1. Bakgrunn

Norsk Maritimt Museum er kulturvernets landsdelsinstitusjon for forvaltning av kulturminner under vann i Sør-Norge. Vi vurderer ulike tiltak ut fra hensynet til en eventuell konflikt med kulturminner under vann som er fredet, eller vernet, av lov om Kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (kml) §4 eller §14.

Mai 2010 ba Norsk Maritimt Museum om å gjennomføre registrering i området.

● Target 1

0 250 500 1 000 Meter

Figur 1 Område for tiltak

2. Kulturhistorie

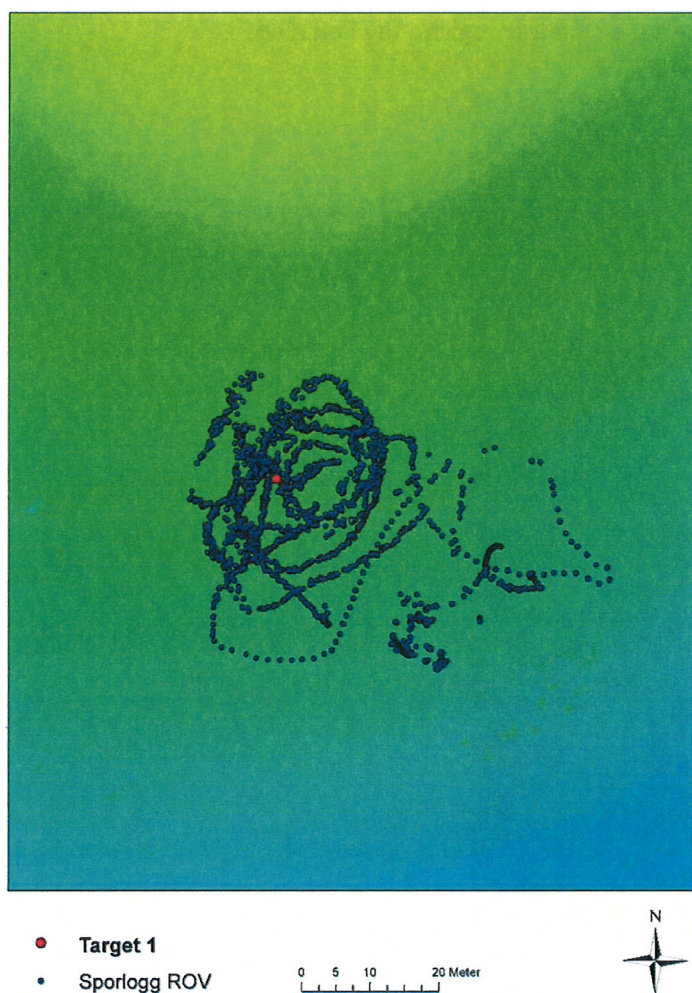
Seilskip anbefales å bruke los i området rundt Hvaler. Det er ikke registrert vrak i området der dumpingen skal foregå.

3. Tiltaket

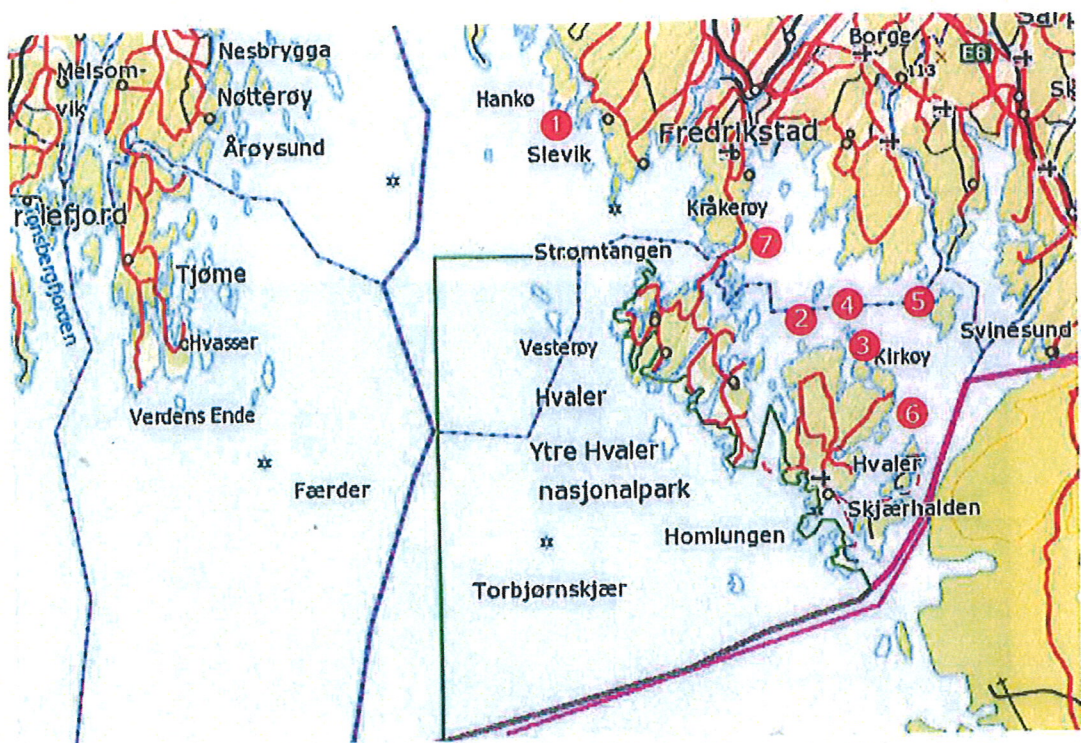
Lokalitet 2 og 4 var aktuelle for deponering av masser.

4. Metode

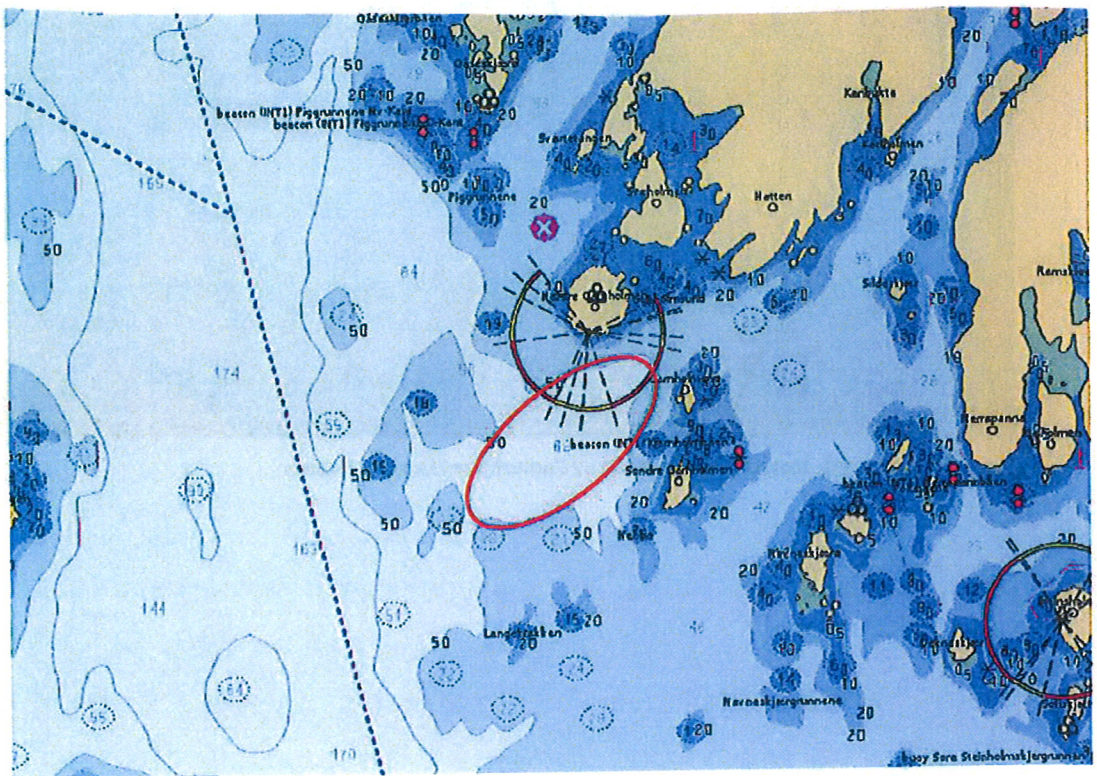
Det ble benyttet multistråleekkolodd og en anomali ble oppdaget. Ut i fra dataene kunne det dreie seg om et vrak. For å undersøke om dette var et vernet kulturminne ble det benyttet ROV.

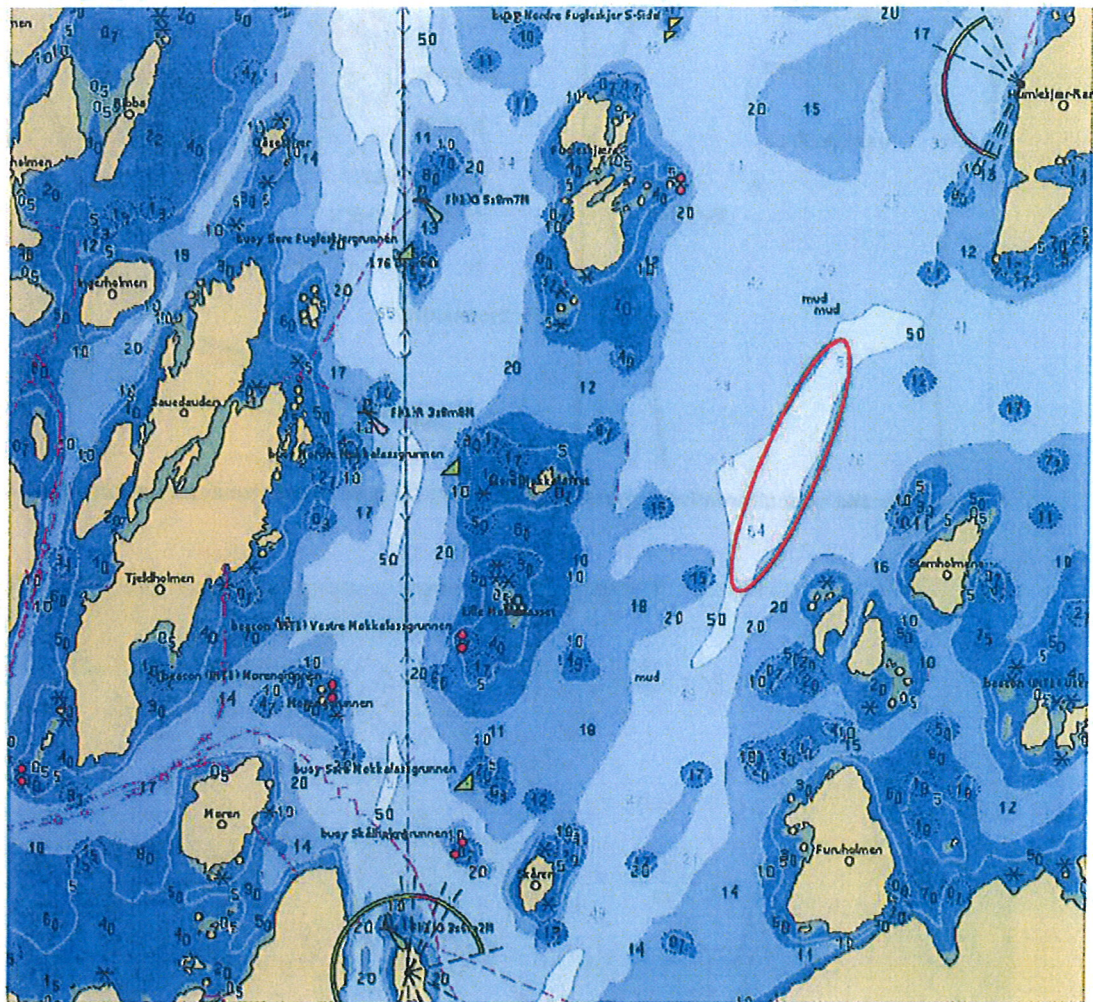
Figur 2 Sporlogg av ROV rundt Target 1

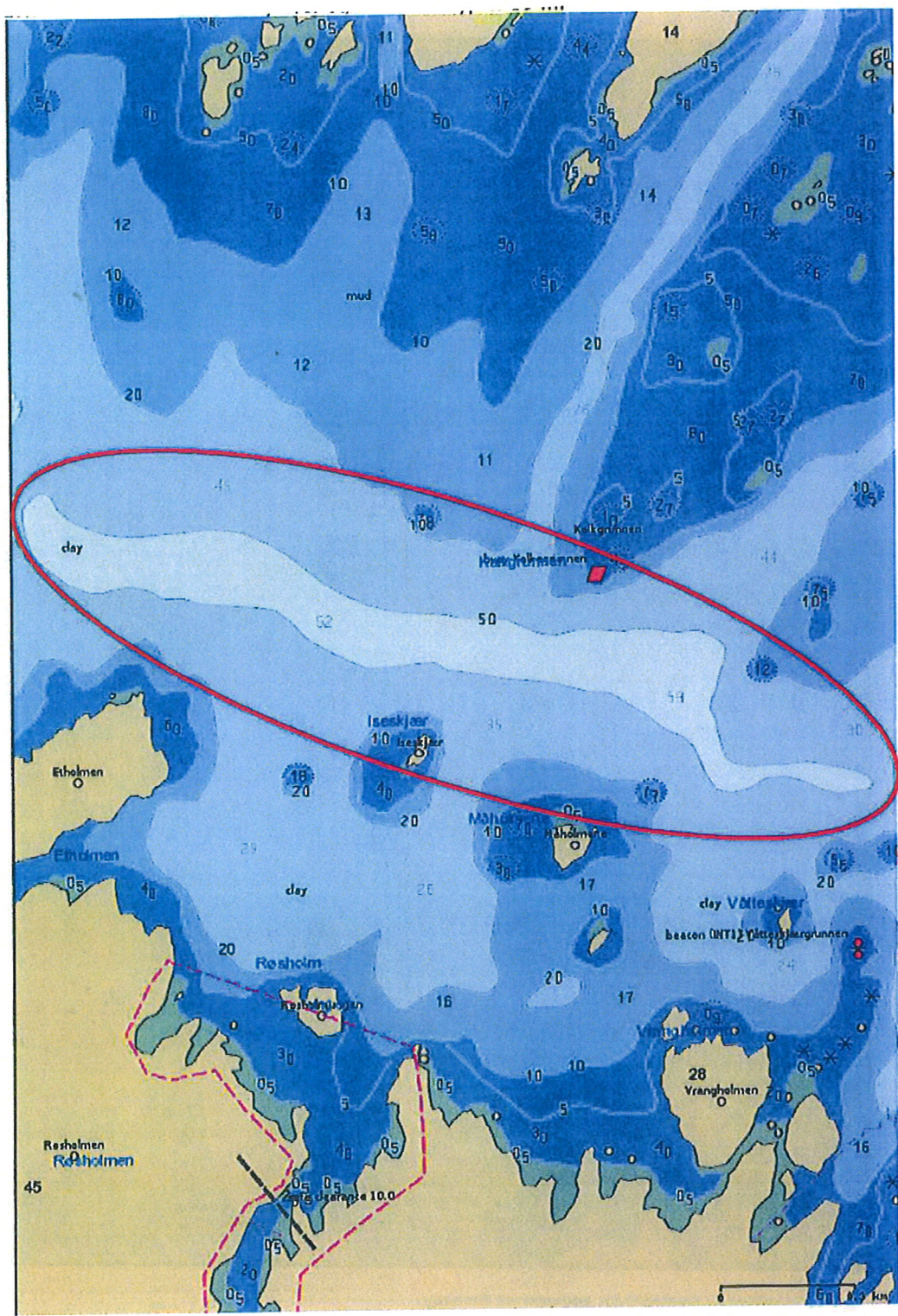
Figur 1. Oversikt over alternative dumplokaliteter (1-7) for rene mudringsmasser fra Røssvikrenna.

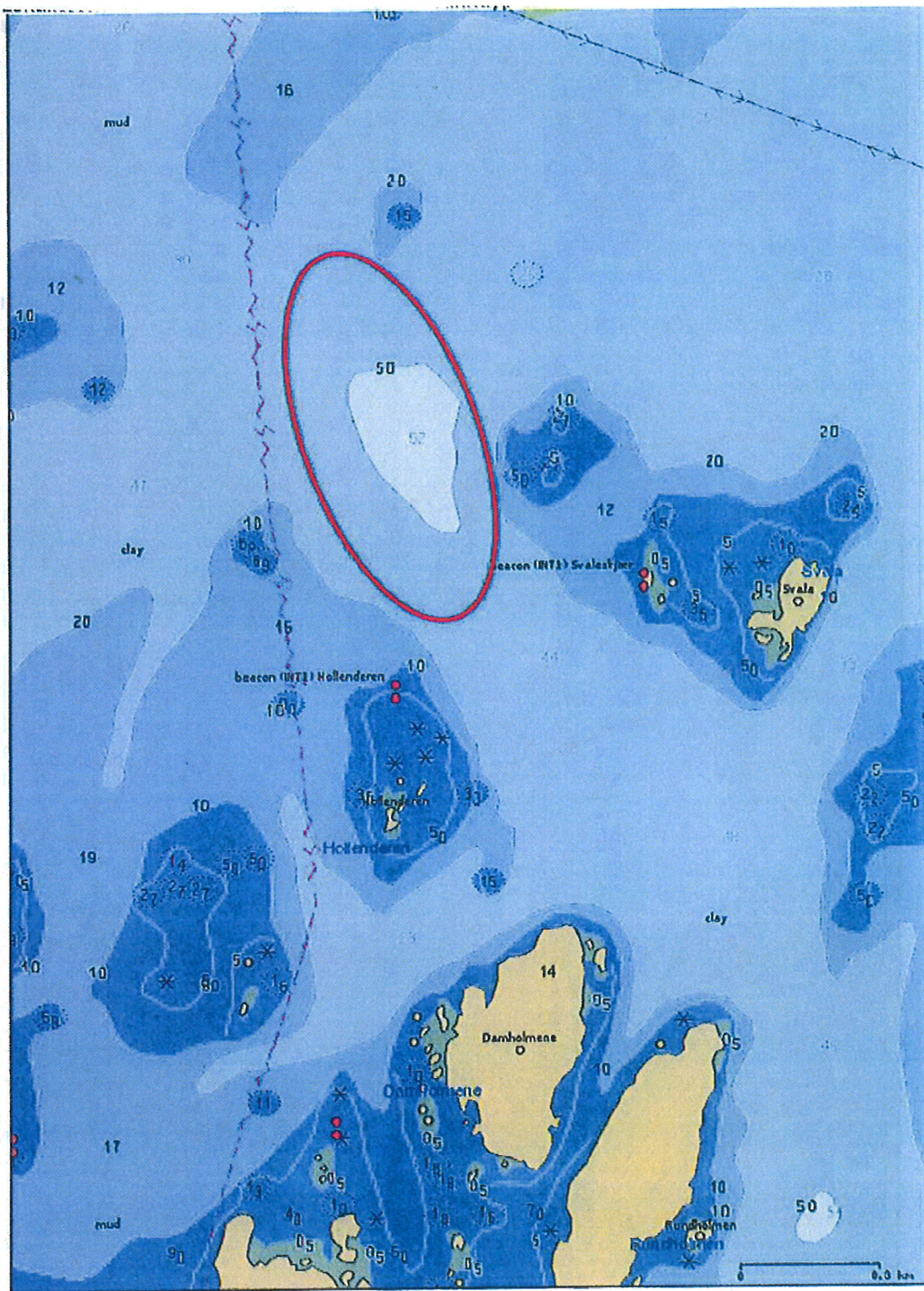
Figur 2. Lokalitet 1: Garnholmen, sør-vest av Hanko.

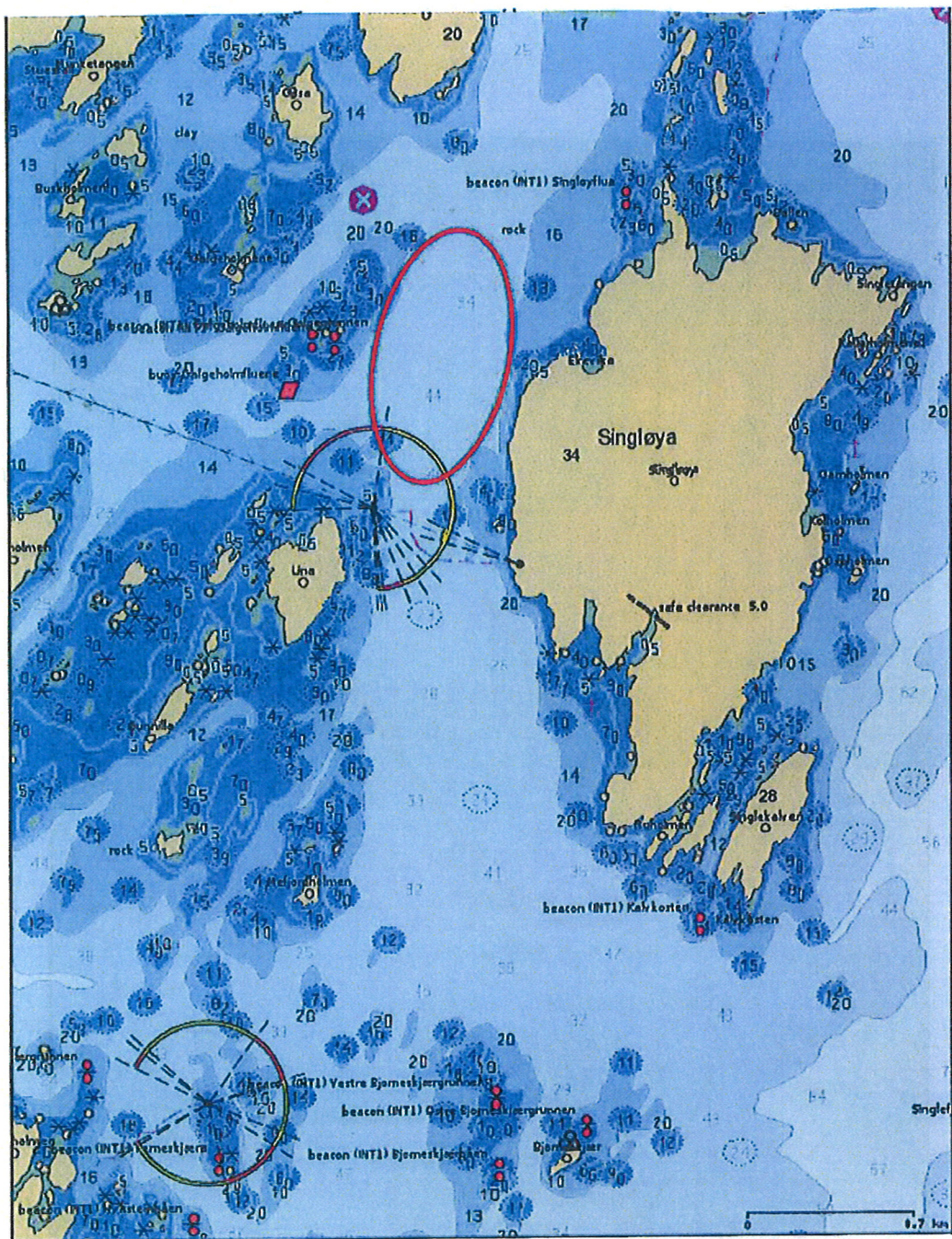
Figur 4. Lokaltet 2: Møkkalasset, sør-øst av Fugleskjær i Løperen, Hvaler.

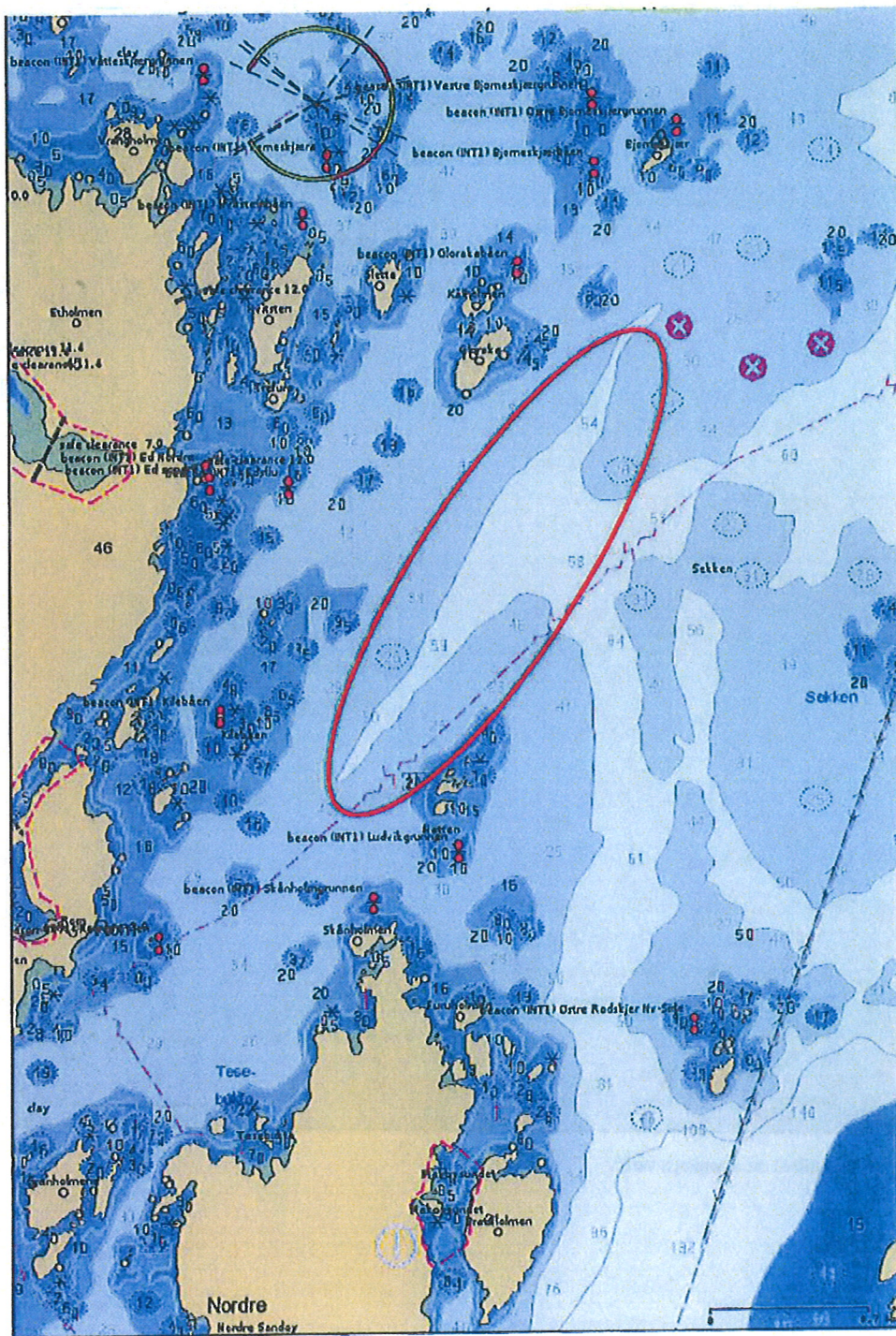
Figur 8. Lokaltet 3: Bundeholmen, nord av Kirkøy.

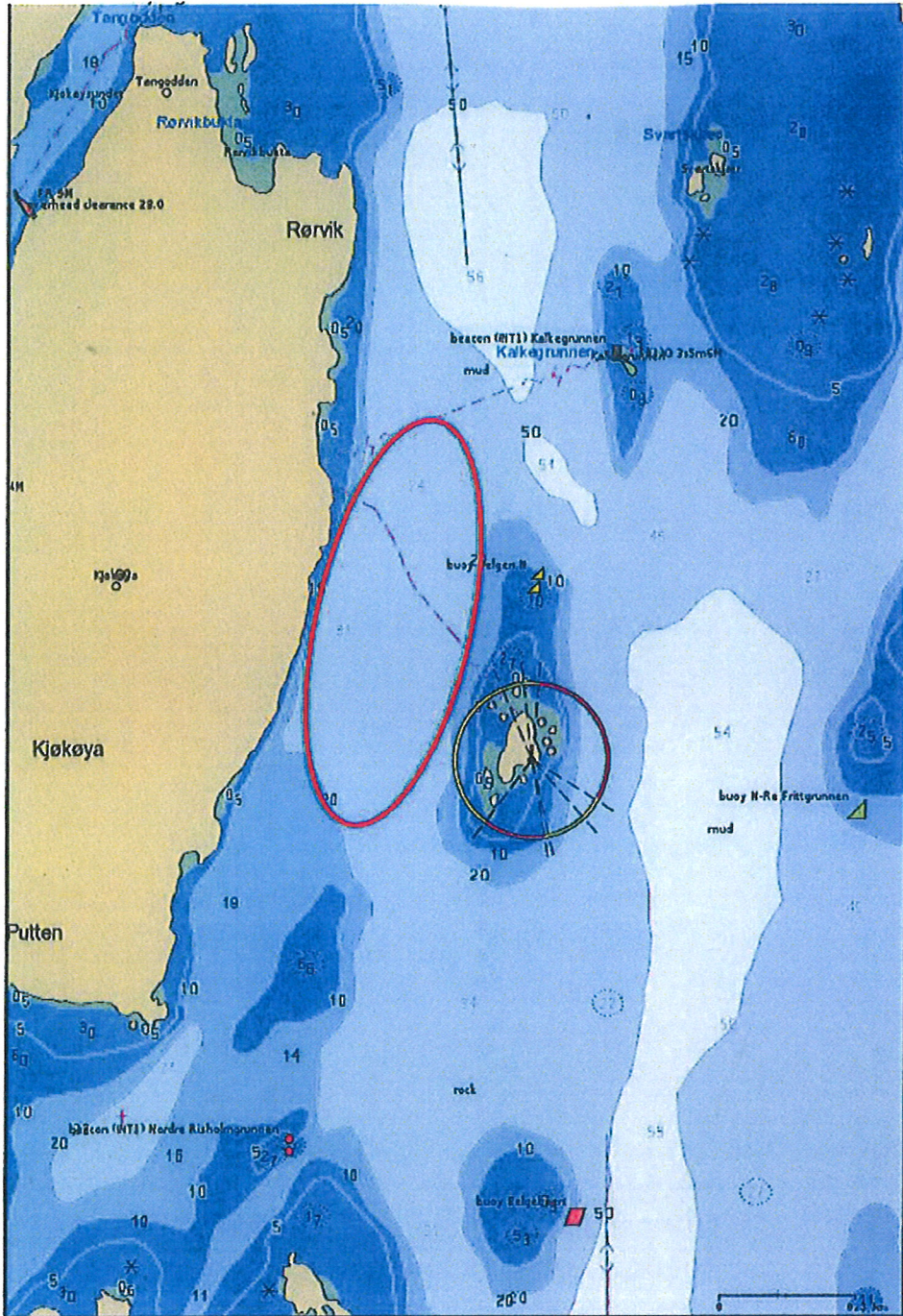
Figur 9. Lokaltet 4: Svaaleskjær, sør-vest av Ramsøy.

Figur 10. Lokaltet 5: Singløya vest.

Figur 11. Lokalitet 6: Rødskjærrenna, nord av Nordre Sandøy

Figur 12. Lokalitet 7: Belgen, øst av Kjøkøya

5. konklusjon

Det ble ikke påvist kulturminner som er fredet etter lov om kulturminner. Tiltaket kan derfor gjennomføres som beskrevet.

NORSK MARITIMT MUSEUM
BYGDØYNESVEIEN 37
0286 OSLO

TLF: +47 24 11 41 50

E-POST: fellespost@marmuseum.no
<http://www.marmuseum.no>

ORG. NR. 98518284

ISSN: 1892-5863